

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

In solennitate Beatissimæ Mariæ Magdalenæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

batur nulli à Domino viam perfectionis ostendi, qui habens vnde valeat erudiri, doctrinam seniorum vel instituta contempserit, parvipendens verba illa. *Interroga patrem tuum & annuntiabit tibi, maiores tuos, & dicent tibi.*

Deut 31.

Itaque hac humilitate discretio, & non solum discretio, sed etiam quam tertio loco posueram, obedientia hilaris generatur: vnde scilicet puer in religione ceu futuri profectus quodam praelagio ornatur. Siquidem hæc modo nouitium omnibus reddit amabilem atque commendabilem, nec quisquam facile potest non optima sperare de illo, quem viderit ad contemnendas proprias voluntates, & superiorum exequenda iussa, non vultu in rugas contracta, aut lento & difficili gradu, sed alacriter hilariterque propere. Possent quidem multa in huius laudem virtutis dici, sed quia sapius de ea dixisse me memini, hoc loco supersedeo. Tamen hortor, nedum nouitios sed & vos omnes alios fratres charissimi, vt nihil obedientiæ præponatis. Quicquid contra obedientiam Deo obtulerimus, non habebit laudem vel meritum, sed supplicium. *Multa sile,* id est, virtutes congregauerunt diuitias meritorium, sed obedientia supergressa est vniuersas: quia si vera sit, nunquam suo caret etiam ingenti præmio: cum tamen multa fiant bona, quæ quia ex propria voluntate profecta sunt, parum aut nihil meriti comparant ob vitia illis admixta. Præstet nobis Dominus Iesus per merita sanctissimi Præcursoris sui, vt quæ hæctenus dicta sunt reipsa exequamur ad laudem & gloriam ipsius, Amen.

Obedientiæ
quenam po-
tissimum
nouellas
plantas de-
ceat.

Prou 31.

IN SOLENNITATE BEATISSIMÆ MARIÆ Magdalena.

Quibus admiranda, quibus sue imitanda sit B. Maria Magdalena.

Sermo I.

VIDES hanc mulierem? Luc. 7. In cæteris festis sanctorum fratres charissimi, tamen si celebritas ipsa diei nobis pariat gaudium, & sacra gestorū lectio ad emendationis vitæ nos inuitet exemplum: est tamen quorumlibet ferme sanctorum solennitas eatenus nobis aliena, quatenus de illorum innocentia, & sanctitate duntaxat agitur, quæ à nobis peccato obnoxia, vt imitari possit, penè desperatur. Porro hodie sanctissima Magdalena, haud aliter ac proprio sancto ex ordine nostro, hoc est, ex ordine peccatorum festū agentes, gratulamur: & quod peccatrix conuersa ad summum sanctitatis gradum euecta sit, consolamur. Idcirco sacra Euangelicæ historiæ lectio ante mentis oculos hodie nobis spectaculum proponit, quod si accurata cōsideratione intro recipiatur, non potest cordis nostri duritiam non compungere, scindere, vulnerare. Introducitur namque mulier peccatrix, nō minus vanitate, quam nobilitate insignis, peccati laqueus, diaboli rete, seductrix animarum, ex prædicatione Domini atque occulta eiusdem inspiratione in vas electionis gratissimum conuersa, veniens ad Iesum & suæ turpitudinis conscia, non in faciem, non ante oculos creatoris sui audens comparare: sed præ verecundia stans retro, ex humilitate secus pedes Domini Iesu, propter dolorem, & contritionis abundā-

Luc. 7.

PPP 3

uam

Rom 6.

Magdalena
quò se totà
Christi ob-
sequio man-
ciparit.
Cōuersionis
perfectio
quanta.

Charitas o-
pera nostra
Deo accepta
reddat.

Quantæ sit
temeritatis
peccatorem
aliquem
spernere,
aut se illi
anteferre.

Gala 1.
Gregor.

Familiaritas
Christi erga
Magdalena
quanta.

tiam lachrimis domini pedes rigans, ex feruenti deuotione lanans, & capillis tergens, præ amore denique insatiabili eisdem domini sui pedes inuolunt nenter osculans & vngens, vt obseruaret illud, quod postea docendum erit ab Apostolo, hoc est: Quemadmodum exhibuerat membra sua seruire in mundicia & iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibebat membra sua seruire iustitiæ in sanctificationem. Si quidem corpus totum ad Christi obsequium conuersioni & penitentiæ dedit. Animam totam pietatis affectibus liquefecit, spiritum denique totum diuinæ dilectioni atque dulcedini immergit. Hoc primum eius holocaustum. Hæc prima conuersionis perfectio. Hæc subito nascentis penitentiæ eius exordium. Quid de eius progressu sperandum est, quæ iam iamque conuersa, multis, qui in lethale peccatum nunquam sunt prolapsi, inuenitur præstantior? Non ieiunia, non preces numerosæ, non alia penitentiæ opera (quibus fortasse Simō ille leprosus diuitem se peccabat) habebat, sed tamen magnam habebat: charitatem: qua sola sit vniuersa, orationes, & cætera id genus penitentiæ opera externa, ex charitate quam germina ex radice enata, Deo sint accepta. Proinde cum à peccato surrexerit altiori gradu charitatis perfectior etiam necesse est fuerit merito essentiali, omnibus, qui inferiori gradu stabant charitatis, quantislibet, alioqui bonorum numero antecederent. Quippe cum essentialiter meritum (quæ & præmium beatæ fruitionis essentialiter redditur) non ex operibus, sed ex charitate, qua opera fiunt, sit metiendum. Vnde liquet etiam quæ sit temeritatis, quanti periculi, homini etiam peccatori se anteferre, aut illum despiciere, tamen in illo non videantur opera bona aut exercitia bonis acutili alijs paria, quandoquidem fieri potest, vt subito conuersus maiore surrexit charitate, maiori ducatur deuotione ad ea, quæ facere iam incipit aut fecit, quam is, qui multo tempore, & multis sudauit operibus, & minori tempore steterit charitate. Neque enim necessarium est, vt conuersus à peccatis ad Deum à primo seu infimo charitatis gradu incipiat, sed fieri potest, vt resurgendo subita mutatione à Deo in altiore gradum statuatur, quam alius est, qui multis annis Deo seruiuit. Donum Dei est hoc: & cui licebit inde murmurare aut querere, cur ille plus, alter minus accipiat? Nolo tamen qui blandiatur sibi de sola magna charitate, quæ nulla est si manet ociosa. Operatur enim magna, si est. Si verò operari renuit, charitas non est. Quæ proprio beata Magdalena charitate ardens lumino opere curauit in virtutibus sese exercere. Quippe quæ totam se (vt dixi) Christo in obsequium mancipauit, totam se sacrificauit, totaque eidem semper deinceps adhæsit, ideo peccatorum suorum remissionem, obsequij laudem, tantamque à Domino saluatore suo gratiam obtinuit, vt non solum à peccatis munda prædicaretur, verum etiam per omne tempus vitæ suæ familiarissima discipula, filia dilectissima, de tanquam sponsa castissima eius haberetur. Nusquam (quod puto) ex canonicis scripturis liquet, quod post beatissimam matrem suam Dominus Iesus, cuius sanctorum maiorem aut tantam familiaritatis dignatus sit gratiam impartiri, quantam vel Ioanni suo consobrino, vel Mariæ exhibuit Magdalene. Quis enim ita suauiter legitur ad penitentiam attractus? Cum quo sic amicabiliter est dominus conuersatus? Cum quo tam libenter hospitatus? Cum sic ad pedes sedenti prædicauit? Quem ita sollicitus excusauit? Quem præsentem

tem atque audientem ad eum laudauit? Cuius orationem tam cito exaudiuit? Cui lacrimanti sic collachrimatus est? Quem ex peccatorum fordibus conuersum ad contemplationis apicem, ad omnis sanctitatis perfectionem subito sic euexit? Præterea quod mundo dederit illam in conuersionis speculum, pœnitentiæ exemplum, virtutis simulachrum, & stupendum etiam summis anachoretis contemplationis miraculum. Quam tamen non tantum admirandam quantum præposuit & voluit nobis imitandam, dicēs vnicuique nostrum: *Vides hanc mulierem? Vides? Mirare & imitare.* Mirare eius excellentiam in perfecta conuersione. Mirare eius vehementiam in lacrimosa compunctione. Mirare eius verecundiam in pœnitentissima sui cognitione. Mirare eius humilitatem in sui detestatione. Mirare eius sinceritatem in ardentissima delectatione. Mirare eius fidelitatem in castissima adhesionem. Mirare eius constantiam in feruente deuotione. Mirare illius præminentiam in amorosa contemplatione. Mirare & imitare. Non tibi virum propono, non immaculatam innocentiam tibi exemplar præfigo: sed mulierem & hanc peccatricem, hoc est, non tam sexu, quam peccati corruptione fragilem.

Frates, hanc cum omnibus tum præcipue nobis Carthusiensibus & pœnitentibus conuenit amare, venerari, imitari, ceu cuiuslibet propriam, vel saltem communem ordinis patronam. Patronam dico, non ob hoc tantum, quod eius exemplo statuerit ordo eremiticum seruare rigorem, se cretamque æmulari solitudinem, sed quod pene omnes quotquot ad ordinem venimus, ex magnis peccatis, ex innumeris periculis, non secus ad monasterium, quam ad Christi pedes confugientes cum Magdalena saluati sumus.

Cæterum, quid prodest ad pedes Domini confugisse, quid iuuat multa peccatorum & vincula & retia euasisse, quid denique confert ad pœnitentiæ locum venisse, si pœnitentiæ opera & veræ conuersionis argumenta nos Deo non commendent? Inaniter gloriabimur Magdalene nos esse discipulos, Magdalene exemplo conuersos, si operum Magdalene non fuerimus sectatores. *Sifili,* inquit Dominus, *Abraham estis, opera Abraham facite.* Si sub Magdalene patrocinio sumus, si eius ad eremum exemplo confugimus, opera Magdalene faciamus. Ipsa feruentissimis lacrymarum imbribus peccata sua abluit, ipsa Deo semel reconciliata omnem deinceps noxam cauit, ipsa ardentissimo denique amore copulata Christo inseparabiliter adhæsit. Siquidem tantam absorbit vis amoris, vt Christum nec relinqueret prædicantem, nec desereret manducantem, sed comitaretur patientem, morienti adstaret, sepultum curaret, nunciaret resurgentem, videret (vt piè credi potest) ascendentem. Quanta dilectionis signum est, quod, moriente Domino in cruce, massam terræ cruore Domini madefactam collegit (vt hodie adhuc ostenditur) & in prædilecti memoriam sibi seruauit? Postremo, cum in celos assumptum corporeis non posset oculis cõttemplari dilectum, perinde ac si nihil in terris amodo sibi haberet relictum, è seculo cum non omnino posset corpore recessit mente. Nam ad vastissimam eremum fugiens, etsi hominum aspectus latuit, Deo tamen & angelis sanctis non incognita mansit. Quibus super quouis etiam alio pœnitente exultantibus, quantum ipsa gaudij illic fecerit, vel inde potest aduerti, quod septenis horis quolibet die angelorum manibus subleuata, æthereos iubilantium admissa sit audire concentus. Tanta namque

Luc. 10.
Luc. 7.
Matt. 26.
Ioan. 4.

Luc. 7.
Quibus admiranda quibusue imitanda sit B. Magdalena.

Quibus specialiter conueniat venerari ac imitari Magdalenam.

Luc. 10.

Ioan. 8.
Opera Magdalene nobis imitanda que sint.

Ioan. 19. 20.
Marc. 16.

Eremitica vita Magdalene qualis fuerit.

que angelorum reuerentia honorabatur mulier illa adhuc in terra coelestis, vt quocunq; voluisset progredi, non pedum obsequio, sed ductu veheretur angelico.

Exorandi
pro nobis
privilegium
singulare.
Ioan. II.

Matt. 21.

Luc. 10.

Phil. 3.
Bernardus.

Labores ma-
nuum cur in
monasterijs
institui sint

Ad extremum, in gloriam Domini sui recepta gaudet nunc gaudio innarrabili. Vbi, sicut olim in terris nobis profuit exemplo, ita nunc succurret & fouet nos intercessione, merito ac patrocinio. Singulare namq; creditur habere exorandi pro nobis privilegium, cui singularem familiaritatis gratiam donatum est habere ad Christum. Nam si adhuc in mortali corpore constitutam adeo dilexit Dominus, vt videns eam contristatam tristaretur, videns lachrymantem lachrymaretur, Lazari namq; ob gratiam eius, qua necdum verbo, sed affectu duntaxat orauerat, mortuum suscitaret, quanto magis diuinis amplexibus iam praeuenta, ac super omnia bona Domini sui constituta, maiorem quoque impetrandi gratiam creditur consecuta, vt sicut eius conuersione Domini immensam benignitatem cognouimus, ita et eius intercessione Domini misericordiam etiam sentiamus. Astipulatur huic sententiae, quod beata quoque ipsa Magdalena per reuelationem cuiusdam Sophiano ordinis nostri olim sibi deuote significauit, post beatissimam Dei matrem in coelis non esse ad obtinendam veniam poenitentibus se congruentiorem atq; potentio-rem. Sed iam ad nos redeamus. Ecce, inquam omnes exemplo Magdalene sumus conuersi, omnes e seculo ad poenitentiam vocati. Ecce omnes non aliter atq; preciosae essemus gemmae, a Deo sumus selecti, & in monasterium reconditi. Aspiciamus interiora nostra quantum poeniteamus, quantum & quid diligamus, quid nos moueat, quid afficiat, quid alliciat, hinc pensemus quantum sumus bonis secularibus meliores. Nunquid non meliorem partem elegisse dicimur? Nonne speciosa Ecclesiae columna predicamur? Et quis exemplo nostro conuertitur? quis aspectu nostri compungitur? Contemplatiui vocamur, & penè quid contemplatio sit, ignoramus. Spirituales dicimur, & tamen (si alia non sunt) phantasijs, immortificata desiderijs, & vaniloquijs praepediti, interna negligimus. Congemiscamus, simul emendemus, simul proficiamus, simul alter pro altero oremus, vt sicut modo in praesentis vitae miseria iungimur, ita in futura beatitudinis gloria non separemur. Videamus vocationem nostram. Ad hoc desertum venimus, vt ab omnibus mundanis liberi, vni Deo placere curemus. Igitur qui retro sunt obliti, ad anteriora nos extendamus. In via Dei, inquit Bernardus, non progredi, est retrogredi. Et alius quidam: In ascensu montis contemplationis quiescere, est descendere. Cauendum tamen ne vt quidam, ex his verbis Bernardi non satis sobrie intellectis sumat occasionem a quibus in discretionis & sui destructionis: quasi in solis spiritualibus Deo oporteat semper vacare. Quod cum pleriq; ita putant, volunt propterea adeo cibo abstinere, vt naturae vim inferant, & digestionem non sentiant, hoc est, adeo tenui volunt vt alimonia, vt factio etiam prandio, cum vis digestiua suam actionem habeat, ipsi eandem ingenij perspicacitatem, eandem spiritus libertatem atq; agilitatem sentiant, quam sentiebant in aurora. Hoc quid aliud est, quam naturae vim inferre? aut naturam non naturam facere. Non sine causa viri sanctissimi, Antonius, Basilius, Benedictus, ceteriq; patres in Aegypto omnes, instituerunt manuum labores fieri, idq; maxime post prandium, credentes nullum

nillum posse sine opere monachum perseverare: propterea quod aut spiritu, aut corpore aut utroque deficiat. Et certe aliter invenire rarissimum est. Accedit quod ordo quoque noster tempora distinxit, instituentibusque externis, quæ item internis seu spiritualibus locanda sunt. Siquidem neque corpore solo, neque spiritu solo, sed utroque constamus, & utriusque morè gerere necesse est. Huic aut illi soli indulgere, est seipsum destruere. Adde quod anima finitæ est virtutis, & varias habet potentias, quarum si quando una viget magis in actu suo, interim lentescunt aliæ. Aliter ieiuni, aliter post cibum excluso etiam omni peccato & crapulæ vicio, sumus dispositi. Quapropter (iunioribus loquor) vivite secundum ordinis institutionem. Reddite quæ sunt spiritus, spiritui, & quæ sunt corporis, corpori. Quando dormiendum est, dormiatis: si vigilandum, vigiletis: si operandum, operemini: si vacandum, vacetis. Interpolationem exercitiorumque mutationem facere, item spiritus exercitia interrumpere, ut confortatus spiritus in vigore perseveret, denuoque ad sua redeat, non est deficere, non est retrogredi, non est descendere, sed progredi & proficere: quia hæc non agit dissolutio sed discretio. Admittatur ergo manualia exercitia, sed honesta & utilia: & quoad fieri potest in solitudine moderatè ac tempore statuto, atque ut dixi, propter spiritualia. Et rursus exerceantur spiritualia, idque ferventer ac acriterque tempore suo. Vbi etiam observandum est, ut quæ ex debito tenemur, omnino anteferenda sciamus cæteris quæ propria voluntas aut devotio suggerit. Si ita fecerimus, & corpore & spiritu sani integrique manebimus, præstante Domino nostro Iesu Christo, qui cum Patre & Spiritu sancto est benedictus in secula, Amen.

Ordinatè
quam in
monasteriis
vivendum
fit.

IN EADEM SOLENNITATE.

Amoris erga Deum quinque conditiones quæ sint.
Sermo II.

Remittuntur ei peccata multa quoniam dilexit multum. Lucæ 7. Speculum hodie charissimi fratres oculis nostris obijcit Evangelica lectio, veræ poenitentiaræ in se continens imaginem, Mariam scilicet Magdalenam, ex Aethiopiâ in candidissimam, ex cornice in columbam, ex procaci in verecundam, ex superba in humilem, ex lubrica in castissimam, ex filia diaboli, in Dei filiam, in Dei amicam, in Dei sponsam electissimam subito conuersam: & (ut simul omnia dicam) ex luto & carcere mortalis vitæ, ad celestis regni solium translata. Huius autem tam celeris tamque felicitis mutationis causa, fuit conuersio amorosa ad Christum, non quasi ad pium hominem tantum, sed etiam clementissimum Deum. Vnde factum est, ut dolore confestim vehementissimo cor eius scinderetur, quo simul omnia quæ antegesserat mala, lugens detestabatur: Accederet etiam studium infatigabile placandi (quantopere possit) quem contempserat optimum: denique & devotione vberissima tota liquefieret, satagens illi quem offenderat, commendare sese atque acceptam reddere, flendo, obsequendo, osculis demulcendo, & cætera id genus exhibendo, quibus pectoris sui fervorem ardentius excitaret, & futurae probitatis ac fidelitatis erga Christum indicia clariora ostenderet.

Speculivere
poenitentiaræ.

Qqq

Nec

Nec id frustra: quandoquidem effecit, vt ex peccatrice despicibili, familiarissima Christi discipula fieret, omnifariaq; sanctitatis gratia tam excellenter quam singulariter ornata, in exemplum non solum penitentibus, verum etiam iustissimis quibusq; velut sydus antelucanum constitueretur.

Nos igitur quoniam omnes ad hanc scholam conuoluimus, omnesq; penitentiam accincti sumus, conuenit secundum hoc exemplar quantumcunq; imitatione transformari. Quia verò non modo in penitentia, sed in omni etiam eius vita Dei amor singulariter emicat, cætera nihilominus uotum ac meritorum genera in se colligens, non abs re videretur, si penitentibus nonnullas dicere amoris condiciones, quas in beata Magdalena in promptu sit inueniri, & nos non dedecet imitari. Prima itaque conditio amoris teneritudo, quæ nihil aliud est, quam mollities quædam animi & affectus dulcior atque profusior, quo cito cor amantis beneuolentia soluitur in lectum. Inde teneri dicuntur amatores qui omnia eius quem diligunt, sua compatiendo, siue gratulando, & aduersa & prospera perinde ac propria sentiunt. Hæc amoris teneritudo ne Christo quidem defuit, cum semper, tamen præcipuè in vltima cœna, quando lotis discipulorum pedibus, ipsiq; corpore & sanguine suo cibatis, præ nimia amoris teneritudine se continere non valens, longissimum pariter ac dulcissimum sermone, quo suos quos in mundo habebat charissimos nunc quidem amicos, nunc verò filiolos appellabat, nunc ne orphanos timerent se futuros, sed ad illos reditum, nunc verò ipsorum ab hoc mundo gaudio plenum abolitum, aliaq; multa consolatione plena promittebat. Taceo autem aliorum sanctorum teneritudinem amoris, qui in irrationabilibus quoque creaturis Deum contemplantibus, tanto liquefebant amore, vt absque molestia amari ferre non possent, si vel vni, puta ouicula aut vermiculo, aut alteri cuius creaturæ triste aliquid occurrisset. De beata Magdalena nobis in præsentia duntaxat sit sermo, quæ non tantum muliebrem aut naturalem, sed etiam virtuosam, amorosam, ac cordis liquefactiuam habuit teneritudinem, compuncta lachrymis, delectata pedum Christi osculis, assistens cruci, vna apostolicis fugientibus, rediens ad eundem sepultum, manè cæteris dormientibus, perseverans ibidem, alijs mulieribus recedentibus, semper seruanda, nunquam non deuota. Commendatur itaque hic amorosa pietas, & tener affectus, vt est quorundam qui facile omnibus non rogati charitatis affectum expandunt, benefaciendi impendunt studium, & quasi omnium essent debitores, alienis oneribus (quantum licet) humeros supponunt. Laudabile planè affectus misericordiæ compatientis, si tamen hic discretè, prudenter, simplicitq; intentione in Deum directus fuerit: Sola namque naturalis misericordia facit sanctum. Reprehenditur etiam aliorum duritia, qui alienæ calamitatis (nisi fortasse peculiariter familiarum) increduli, non miserentur super contritione Ioseph. Verù ijs relictis secundâ amoris conditione attingã, quæ est latitudo. Neq; enim absq; ratione Deo dicitur per Prophetam de præcepto dilectionis: *Latum mandatum tuum nimis.* Latitudo dilectionis est, si non solum ad amicos verum ad inimicos etiam, imò ad vniuersas creaturas, beneuolentiæ sinum extendas. Considerandum tamen, amorem ad creaturas quendam esse viciosum, à Deo retrahentem, quando creaturas propter di-

Amoris erga Deum conditiones quinque. Teneritudo amoris quæ sit. Amoris Christi erga suos electos teneritudo quanta. Ioan. 13. Ioan. 15. Ioan. 13. Ioan. 14. Ioan. 19.

Ioan. 19. Marc. 16. Ioan. 20.

Psal. 118. Latitudo dilectionis habenda quæ sit. Amor ad creaturas quando sit viciosus.

duntaxat, hoc est, propter aliquid, quod secum adfert commodi, solarijve temporalis diligitur. Verum de hoc amore modo non loquor. Nihil enim diuino opitulatur amori, quin magis aduersatur. Est alius amor purus, sanctus, quo creatura diligitur non impediens, sed dilatans Dei amorem, dum in creatura aliquid inuenitur, cuius cōtemplatione proficit mens hominis in cognitionem seu dilectionem Dei. Hoc amore dilatati sancti Dei omnes, in omni homine Christum, in omni creatura venerantur creatorem. Hoc modo, quia non propter se creatura diligitur, sit, vt non aliud in ea quam Deus ametur. Quod idem testatur beatus Bernardus: Quicquid, inquit, propter aliud amare videaris, id planè amas, quo amoris finis protenditur, non per quod tendit. Cum itaque B. Maria Magdalena licet molestata sapius nusquã audiatur hominibus indignari, quid aliud quam dilectionis eius affectum dilatatum ad omnes intelligimus. Iudicatur à Pharisæo, accusatur à sorore, arguitur à discipulis, atque horum nihil iuste. Maria tamen semper tacet nec responderet exprobrantibus sibi verbum. Quare? Quia *charitas patiens est, benigna est, charitas omnia suffert. Charitas omnia sustinet.* Certè si nos pro tam sanctis operibus quispiam fortè argueret, num taceremus? Nota est vnicuiq; infirmitas sua. Ad Magdalenam redeo. Nonne ipsa est, quæ palam infidelibus, quamuis mulier, legitur prædicasse? Quid superauit in ea verecundiam huic sexui cognatam, vt quasi foeminam se nesciens, virum Apostolicum exhiberet? Profectò charitatis latitudo.

Progrediamur hinc ad tertiam (qua fouetur amor) conditionem. Hæc si vultis vt vno explicem verbo, vocatur charitas: Si multis, est magni æstimationis rei dilectæ, pro qua adipiscenda, obtinendave, vt pote chara atq; preciosa, nihil laboriosum, nil æstimatur durum: cætera omnia vilia dicuntur, cuncta libenter deseruntur, ne hoc vnum desit, quod solum est necessarium, quo dilecto fruatur, vtque dilecto placeat amans. Quod autem nihil propterea sit in amore difficile, diuus Bernardus testatur, dicens: Fateor, non sustinui pondus diei & æstus, sed iugum suauis, & onus leue pro beneplacito patris familias porto. Opus meum vix vnus horæ, & si plus, præ amore non sentio. Augustinus quoque amore plenus: In eo, inquit, quod amatur, aut non laboratur, aut etiam labor amatur. Arguitur hic multorum tepidus amor erga Deum, aut nullus aut exiguus, vt vix modico velint ipsum comparare, haud secus Deum ac mancipium vile taxantes. Atq; licet & modico & nihilo ematur Deus à bona voluntate, ipsi tamen precium (quocunq; illis offeratur Deus) minuere conantur, causantes quæ petuntur omnia grauiâ, importabilia, nimia. Eiusmodi, vt Guilielmus Parisiensis dicit, si promitteretur Deus cum regno suo pro obseruatione ordinis Carthusiensis, ac si nimis carè exponeretur, aut precij nimium exigeretur, responderent se non tanti, sed minoris velle comparare. Vix certè vnus è multis reperitur qui nõ precio viliori, quam exigitur, Deum velit emere, hoc est, qui non minus velit pati, minus semetipsum abnegare, quam iubetur, plus carni indulgere, quam à Deo admittitur, tanquam precio quocunq; minor sit Deus, aut periculum sit ne tanti fortasse nõ valeat. Atq; vnde hoc, nisi quia vilem æstimant, cuius digna satis nunquam est æstimatio? Et hoc quidem illi, qui non gustauerunt, quam bonus & suavis est Dominus, quando interim nobis itidem

Amor ad creaturas quando sit purus & sanctus.

Bernardus.

Luc. 7. 10.
Matt. 26.
Psal. 118.
1. Cor. 13.

Charitas diuini amoris qua sit. Luc. 10.

Bernardus.
Matt. 10.
Matt. 11.
Augustin.
Amor multorum erga Deum qua sit tepidus.

Guicel. Parisiensis.

Psal. 33.

Quam cha-
rum precio-
samque ha-
buerit Chri-
stum B. Ma-
gdalena.

Immensitas
amoris quā-
ta sit.
Psal. 118.

Matt. 22.
Marc. 12.
Luc. 10.

Amoris ut
sit terminus
nullus.

Bernardus.
Ioan. 13.

Psal. 111.

Stultitia se-
culi qua sit.
1. Cor. 3.

laboriosum est, ac difficile censetur, pro Deo habendo relinquere creaturas. Relinquere dico, non ut nullius rei habeamus usum, sed ut nulli hæreamus per affectum. Sentiant hoc, qui illuc conatum suum transferunt, quam facile sit, quamque mallent (si liceret) creaturarum usum in cōpluribus pro-
sus omnem sibi interdiceret, quam temperantiæ scopum attingere, aut ven-
tendo creaturis nihil hære. Animaduerte hic quantum dilexerit, quam
charum, quamque preciosum habuerit, quāti denique æstimauerit Dominum
suum beata Maria Magdalena, pro cuius amore relictiis omnibus non dico
tantum amatoribus, illecebris, amoribusque mundanis, non tantum salu-
bus, vanitatibus, pompis, gloriaque seculi, nec solum diuitijs & ceteris que
superfluunt, sed cibo etiam ac potu, consuetudine quoque humana natura de-
sideratissima, vastam solitudinem, arctum specum eidem soli vacans incolle-
it. Sequitur quarta amoris conditio, quæ dicitur immensitas (intellige
affectus ad anteriora semper se extendentis. Hæc facit, ne quis mensuram
terminumve statuat proficiendi, quo velit quiescere, quandoquidem pro-
pterea mandata sua iussit Deus custodiri nimis, ut quantumlibet profice-
mus, scopum non attingamus præfixum, spatiumque semper super sit in an-
teriora nos extendendi. Quod cum in omnibus, tamen præcipue in charitate
locum habet: de qua præceptum habemus omnem nostram facultatem ex-
cedens, nec vnquam in hac vita (si verborum vim pensare voluerimus, ut
scilicet ex toto corde, ex tota anima, ex tota virtute, ex tota mente, ex totis
viribus diligamus Deum) impletu possibile. Atque hoc idem vult Dominus, ut
ad præcepti huius, licet semper distantes, apprehendendum scopum, firmos
feruentes: quem dum nunquam attingimus. (Semper enim nobis restat locus
ad anteriora nos extendendi) simus humiles: neque tamen propter præcepti
implendi impossibilitatem (quamdiu proficiendi conatus non abijcitur, in-
dicabimur transgressores. Est ergo immensitas, hoc est, terminus nullus amo-
ris, propterea in infinitum possit excrecere (intellige quantum est ex
parte sui, id est, amoris vel charitatis, quæ nunquam tanta est, quin possit
esse maior, non ex parte amantis, cuius omnis actio finem & limitem habet.)
Testatur hoc idem beatus Bernardus, dicens: In dilectione Dei non alia ratio
non alia discretio est, nisi ut sicut ille cum dilexisset nos, in finem dilexit, sic
erit potest, nos in infinitum diligamus eum, sicut scriptum est: Beatus vir
in mandatis eius cupit nimis. Sed cum nullum finem vel terminum habere de-
beat deuotio amantis, tamen terminos suos & fines vel regulas habere debeat
actio operantis. Hæc ille. Quocirca considerandum, operationes & exercitia
amoris non solum non esse infinita, sed etiam posse fieri nimia, & propterea
vitiosa. Veruntamen affectum & desideria amandi in infinitum & sine men-
sura possumus & debemus habere. Et hoc est quod Dominus ad S. Cathari-
nam dicit Senensem: Desiderium vestrum extenditur in infinitum, quoniam
alias minimè valeret aliqua virtus mihi seruiens, solummodo cum aliquo
re finita. Nam ego qui sum Deus vester infinitus, à vobis volo mihi serui-
cum re infinita. Vos verò nihil habetis infinitum nisi desiderium & affectum
animarum vestrarum. Quinta conditio amoris est stultitia seu dementia se-
culi. Sapientia mundi seu prudentia carnis quid sit, norunt qui ea que mundi
sunt, ambiunt. Ipsa est de qua Apostolus dicit: Sapientia mundi stultitia est apud
Deum

Deum: quemadmodum econtrariò, sapientia quæ desursum est (qua fulgent ante Deum qui eius flagrant amore) stultitia iudicatur à mundo. Quis non videat his præfertim temporibus, quomodo apud eos qui mundana sapiunt, stulti & insani iudicentur, qui voluptatibus renunciant, qui carnem macerant, qui honores fastidiunt, qui pro maledicto maledictum non referunt, qui de iniurijs lætantur, qui proprijs facultatibus se nudant, & cætera eiusmodi agentes (quæ sapientissimus Dei amor docet) laudem quidem habentia apud Deum, apud filios verò seculi ignominiam? Veruntamen non debent huiusmodi prudentissimi stulti mundanorum iudicia advertere, aut suam deserere sapientiam: quandoquidem Christus quoque, vel prædicationi & doctrinæ ad eò intentus erat, ut cibum negligeret, vel quia sublimia loquebatur, quæ sui non capiebant: quippe cum amoris lingua, teste beato Bernardo, non amantibus sit barbara, insanus putabatur. Exierunt, inquit Marcus, *sui tenere illum, dicebant enim: Quoniam in furor em versus est.* Adde quod Petrus humanam tantum adhuc prudentiam edoctus, cum audisset Domini excessum, quod gentibus paulo pòst idem esset tradendus, flagellandus atque crucifigendus, quali Domino sapienterem se constituens, consilium eius arguit, dicens: *Absit à te Domine, non erit tibi hoc.* Beata insuper Catharina Senensis amorem Dei erga humanum genus contemplata, pio quodam ausu familiaritatis alloquens, eundem dixit philocaptum & præ amore quasi infatuatum. Atque reuera consideranti quanta humano generi contulerit Deus, quanta pro eo fecerit, quam multa sustinuerit, quanta ignouerit, quanta tandem quotidie dissimulet, pro malis bona rependens, non mirum videbitur, si humano more loquendo, philocaptus aut fatuus (quippe qui vilissimos ac purridos sacculos gratis amans tanti fecerit) dicatur. Certè si Deus, ut dictis Guilielmi Parisiensis alludam, in conuètu proposito fuisset omnium angelorum dicens: In terris fornicariam quandam amo omni libidini prostitutam, nulla turpitudine non inquinatam, cui nulla meretrix alia, tum fœditate, tum vilitate potest æquari: hanc ducturus vxorem, statui reginam & parem mihi efficere, ipsam vsq; ad eò amans, ut pro latrocinijs & impudicitijs eius eluendis, mihi cordi sit crucis affigi patibulo. Si, inquam, angelis hæc proponeret, nec salutiferæ huius stultitiæ sapientiam profundissimã ac inuestigabilem eisdem reuelaret, non stultissimum atque insanum reputarent? Nonne Petro similia responderent? *Absit à te Domine, non erit tibi hoc.* Est ergo in amore (ut dixi) diuino sancta stultitia, quæ priuata commoda, quæ carnis voluptates, quæ reliqua id genus quoque alia, quæ mundus laboriosissime ac periculosissime quærit, propter Deum contemnat, ac proorsus nihili faciat: ærumnis ac calamitatibus se pro dilecto exponens gaudeat, ac solo tandem amore ebria, nil discutiens, crebro impossibilia præsumat. Testatur hoc B. Hieronimus dicens: Amor ignorat iudicium, ratione multoties caret, nescit modum, nec aliud cogitare potest quam quod diligit. Amor non accipit de impossibilitate solatium, neque ex difficultate remedium. Volebam hic dixisse, quomodo non modo secundum seculi, sed etiam Apostolorum iudiciũ stulta fuerit beata Maria Magdalena unguenta & aromata perdens: quomodo etiam circa sepultum, & ut putabat, ablatum Dominum impossibilia, utpote fragilis, delicata, merore denique & inedia confecta mulier præsum-

1. Pet. 3.

Bernardus. Marci 3.

Luc. 9.

Matt. 16. Catharina Senens.

Philocaptus quò dicatur Deus.

Guil. Par.

Matt. 16. Stultitia sancta in amore diuina quæ sit.

Hieron.

sumpserit, nisi vereretur ne longius forsan, quam placuit vobis, cucurrerit oratio. Proinde sermone finem imponentes optemus omnes, ut quem commendamus amorem, faciat nos Deus magis experiri quam loqui, per Dominum nostrum Iesum Christum, qui est benedictus in secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

Duodecim in beata Maria Magdalena reperiuntur cuius feliciter penitenti imitanda. Sermo III.

Fecit Deus duo luminaria magna. Luminare maius ut præset diei, & luminare minus ut præset nocti. Genesis 1. Duas charissimi fratres constat (vita dicam) esse Marias: quibus, siue ad nominis interpretationem, siue ad vitæ seriem spectemus, non absurdum videbitur, hæc thematis verba tribuisse. Ipsas namque Deus in sexu fœmineo nobis constituit, haud aliter atque duo luminaria, aut duas benè viuendi normas: videlicet Mariam Iesu matrem, & Mariam Magdalenam. Innocentem vnã, penitentem alteram, quarum illa exemplo suo præsit diei, hoc est, iustis: hæc nocti, id est, penitentibus seu peccatoribus conuersis. Siquidem purissima illa virgo ut omnibus est innocentia speculum, ita hæc Maria Magdalena nobis data est penitentia in exemplum. Cuius hodie quoniam festiua non minus penitentia quam gloria recolitur memoria, & nos quoque veluti eiusdem imitatores, quia Penitentium sumus in ordine constituti, nouis penitentibus, id est, nouitijs, sermonem facturus, operæ precium duxi nonnulla recensere, quæ verò penitenti, hoc est, bono conueniant monacho, eadem omnia in sancta hac penitente nobis pariter ex Euangelio commendata. Primum itaque omnium est, congruum penitentia locum deligere. Quod quam necessarium sit, vel inde liquet, quod loci opportunitas perinde ut fuit ruina, ita plerumque etiam sit occasio correctioris vitæ. Accedit quod hac tempestate centum ante vltro se offerant qui abducere, quam vnus reperiat qui Christo lucrari animam velit. Ad tutiora igitur loca confugiendum est. Hoc fecit beatissima Magdalena, domum Simonis, quæ tum intra se Christum continebat, expectans. Credebat enim, nec sua eam fefellit opinio, hunc omnium, vbi peccata sua plangeret, locum maximè sibi conuenire. Ibi ad Christum accedens ab illo separari noluit: ipsum secuta est, & quantisper potuit, eius consuetudine vtebatur. Quo cælos petente, ipsa quoque non diu morata, mundum deseruit, & sine Christo mundum nihil ducens, hominumque frequentia perturbata, vastam se in eremum abdidit, vbi soli viueret Deo. Nihil hic opus est fratres charissimi, ut moneam vos penitentia locum querere, quem fortiter estis, quo non possitis accepisse meliorem. At vnum hoc horret, sicut corpore, ita mente huic loco finis addicti. Semel seculi contemptores effecti, non iterum illius experiamus ambitum. Deserti squalore semel electo, non deuenimus ad Aegypti suspiremus delicias. Quod quaesiuimus, quod elegimus, propter quod venimus, & ut simul omnia dicam, quod iam cœpimus, non sequitur sed feruenter perficiamus. Secundum, quod in ordine iam sequitur, ut mala admittamur: cuius B. Magdalena exemplum nobis præbuit, quæ sua pro

Penitenti
cuiuslibet
duodecim
habenda
quæ sint.
Locum peni-
tentia co-
gruum eli-
gere quam
sit necessa-
rium.
Luc 7.

Numer. 12.
Mala ad-
missa desite-
re ut debeat
imari.

pro delictis tanto cordis scindebatur dolore, vt lachrymarum immodicam
imbrem Domini pedibus infunderet. Quos dum lachrymis lauit, prioris
vitæ suæ vniuersas eluit sordes. Sic nos quoque domum penitentiæ ingressi
lugere debemus peccata & propria & aliena, quod licet omnibus & omni
tempore, præcipuè tamen nouitijs, & primo conuersionis tem-
pore est agendum, vt iuxta Hieremiæ prophetæ monita, luctum vnigeniti
sibi faciant, planctum amarum. Quæ vnigenitum luget mater, dolore maiori
cruciat: quippe cum non habeat superstitem alium in quo consoletur.

Maximus igitur qui penitenti inducitur luctus esse debet, dum luctui ma-
tris vnigenitum plangentis similis imperatur. Atqui penitenti maior hic
causa est lugendi quam matri, quandoquidem ille animam, hæc corpus plân-
git emortuum. Adde, quod ille mortem propriam, hæc alienam. Sed dicit
fortasse quis: Nullis obnoxius sum sceleribus, grauioribus delictis nõ offen-
di Deum. quid igitur plangam? Profectò haudquaquam lachrymis abstinē-
dum reor, tametsi peccata non habeas graua. Quid si propterea sint graua,
quod tu putes leuiora? Certè nunquam non grauius delinquitur, quoties in
Deum peccatur. Non inficior, peccata inter se vel maximo distare gradu. Sed
illud magis cauendum, ne peccatum quoduis ceu leue contemnendo, dum nõ
plangitur, non remittatur. Atqui per paucis donatum est, lethalia non com-
mississe. Porro, si cui hoc datum est, sic gaudeat, vt nihilo secius lugeat, quod
itidem is est, qui commisisset, nisi diuina fuisset gratia aut præseruatus, aut
remotus. Quotidie, nisi omnino talpeus sis, huius rei intra temetipsum peri-
culum facere potes, si rimari velis internos animi tui motus & affectus. In-
uenies profectò quæ ad casum præcipitem te dedissent, aut olim data sint,
si immensa te Dei misericordia non continuerit. Nequaquam igitur tibi de-
sunt peccata, tum præterita, tum hoc penè ipso momento nascentia. Ad sunt
vitia. Adest denique velut languor quidam & interioris hominis desituta
nimium habitudo. Et quis singula recenseat, quæ cumulatim præbent flendi
materiam? Itaq; cum id genus multa nobis insint ploranda, tertium necessa-
rium est penitenti, seu monacho bono, verecundia. De qua Bernardus: Nef-
cio, inquit, si quicquam gratius verecundia in moribus depræhendi queat.
Verecundia est omnium ornatus ætatum: sed in tenera ætate àplius pulchri-
usque enitescit. Et iterum: Quantum displicet Deo impudentia peccatoris,
tantum penitentis verecundia placet. Huius legimus exemplum in beata
Magdalena, quæ retro post Dominum stetit. Neque enim oculis eius audebat
se ingerere, adeò erat vilis in oculis proprijs. Considerandum verò verecun-
diam quandam esse superbiam filiam, hic nequaquam laudatam, qua erubescit
quis de paupertate, de ignobilitate, de cæteris naturalibus (quæ sine peccato
sineq; scandalo eueniunt) defectibus, atque adeò de ipsis plerunq; virtutum
exercitijs. Hanc verecundiam vera non habet penitentia. At fortasse dicit
quispiam: De quibus ergo est erubescendum? Vereor, si dicam, ne cui stoma-
chus moueatur, & me pungere velle existimet: eam ob rem verbis vtar non
proprijs, sed diui Bonauenturæ, qui ea de re scribens complura enumerando,
de quibus erubescere intra nos debemus: Signum, inquit, superbiæ videtur
esse, nimis erubescere de illis defectibus, quos natura indidit, vt de deformi-
tate corporis, vel ruditate vocis, & similibus. De vilitate autem vestis, vel

Luc. 5.

Hierem. 10.
Luctu vnigeniti quò
sibi facere
debeat penitens.Peccata
grauiora non
habenti v-
trum etiam
plangendū
lit.Bernardus.
Verecundia
penitenti
necessaria
quæ sit.
Luc. 7.Verecundia
superbiæ fi-
lia, quæ sit.Bonauent.
Erubescere
superba quæ
sit.

humi-

De quibus
fit merito e-
rubescendu.

Desidia in
resistendis
vicijs quata
nobis infit.

Ingratitudo
erga Deum
quanta.
2. Cor. 6.

Negligens
debitorum
perfolutio.

Negligentias
nostras di-
numerat
Deus.

humilibus obsequijs erubescere, in paupere religioso grauis superbia est. Ver-
 tum vel scandalum erubescere, vnde vel Deus offenditur, vel aliquis scandali-
 zatur. Apud teipsum erubescere de peccatis tuis, de corpore in seruitio Dei, de
 negligentia bonorum, quæ posses facere & deberes. Quod tempus desit, &
 profectus virtutum non crescit: de hypocrisi, quod foris vis putari melior,
 quam intus te inuenias. Quod vitia tua occultas, non timore nocimenti alio-
 rius sed timore displicendi, & ne vilipendaris. Quod per bona quæ osten-
 dis, vis videri & placere hominibus, vt ex his suspicentur te multo plura de
 maiora in occulto habere, ex quo talia foris prodeunt quasi te dolente. Quod
 vix aliquem ad eò familiarem habeas vnanimem, quem velles te in omnibus
 agnoscere sicut teipsum agnoscis: quod etiam fit in confessione quandoque
 etsi non audes peccata tua suppressere quin ipsa accuses, tamè in illis, in quibus
 te magis disciplicere times, ita ordinas verba præmittendo, subiungendo,
 colorando, vt minus appareant verecunda: vel si forte plus nude proferas,
 gloriaris & vis apud confessorum inde sanctus notari, qui tam humilis sis, vt
 te magis quam necesse sit studeas confundere confitendo. Quod cum tentatio-
 nibus vitiorum, maximè carnalium ita desidiose pugnas, vt solo timore pe-
 riculi vel confessionis pudore eas repellas, & quantum audes in affectu car-
 nis arrideas, solo consensu operis & morosa delectationis excluso. Et in hoc
 apparet maior peruersitas, quod cum facillè quandoque posses huiusmodi
 tentationes quasi muscas immundas abigere, ex negligentia eas permittas
 crescere, & callescere, & conalescere, & donec confortata iam periculosa sunt,
 & difficilius vincuntur, & conscientiam sæpius pulsando, confundit. Quod ita
 desidiosus ad ea quæ Dei sunt, & ad virtutes vel quæ ad deuotionis studium
 pertinent, vt pudor humanus plura ex his magis à te extorqueat, quam amor
 diuinus. Quod ita es ingratus Dei beneficijs, vt non solum debitas non
 agas gratias pro perceptis, sed etiam gratiam oblatam & paratam in vacuum
 recipias, & negligas vtiliora ad quæ runc sentis tibi arridere gratiam, & oc-
 cupes te vanioribus studijs, quasi qui texit aranearum telas, quæ non prode-
 runt ad vestimenta salutis. Quod illa ad quæ teneris facienda, sicut sunt
 horæ canonicæ, & similia, ita negligenter & desidiosè perfoluis, vt
 non tam meritum inde speres, quam supplicium inde expectes: quia
 etsi verba ore vtunque proferas, corde tamen tam vagus es & affectu
 frigidus, quod nec sensum orationis percipis, & deuotionis affectum, &
 de ipsis verbis plurima defluunt accelerando: & vtinam non multa trans-
 filias omittendo, dum non attendas, si dixeris vel non dixeris, nisi forte ex
 coniectura alicuius verbi, quasi ex caudæ apprehensione reputes te dixisse.
 Deus autem etsi patienter dissimulat intendere nostras negligentias, tamen
 non minus odit eas, sed integrè dinumerat, districtè dijudicat, seuerè puniet
 nisi nos præueniamus faciem eius in humili confessione, in forti satisfactione
 & in seriosa emendatione. Quod ad omnia quæ ad corporis curam vel com-
 modum spectant, studiosissimus es: quæ vero ad spiritus profectum, vel ad
 supernæ charitatis exhibitionem, vel ad prælati obedientiam, vel ad carnis
 castigationem spectant, deses es. Quod etiã hos & similes plures in te aduer-
 tens defectus non terrors, non compungeris, non discutis, non corrigis,
 quasi Deus aliter tecum acturus sit, quam cum omnibus alijs, vt mala tua in-

corre-

correcta non puniat, & bona neglecta remuneret. Pro his & similibus erubescere apud te, & ab alijs ea in te dijudicari & reprehendi non mireris, nec indigneris, sed verecunderis semper. Haftenus deuotissimus pater ille Bonaventura. Quibus apposite quartum, quod poenitentem exornet, nunc iungitur humilitas. Quæ enim poenitentia sine humilitate? Humilis quippe (vt verbis vtar Bernardi) & verecunda debet esse satisfactio, qua emendatur superbia transgressio. Est humilitas quædam in cognitione, qua quis verissimam sui cognitione sibi ipsi vilescit. Hæc etsi poenitentem non mediocriter exornet, longè tamen nobilissima inter omnes virtutes iustos atq; ipsos perfectos venustat. Siquidem teste Bernardo: Magna & rara virtus est, vt magna licet operantem magnum te nescias, & manifestam omnibus tuam te solum late re sanctitatem. Mirabilem te apparere & contemptibilem reputare, hoc ego ipsis virtutibus mirabilius iudico. Est verò altera humilitas in affectione, de qua Bernardus loquens: Verus, inquit, humilis vilis vult reputari, non humilis prædicari: gaudet contemptu sui, hoc solo planè superbus, quia laudes contemnit. Humilitatis exemplum præbuit Maria Magdalena, quæ Christi neque commendatione, neque familiaritate elata, ad Domini se pedes semper continuit. Quintum, quod congruit poenitenti, est patientia. Abstinentiam, disciplinam, & quæuis alia castigationum genera suo prope consilio assumpta per peti, haud est difficile. At ab alijs irrogatam sibi contumeliam æquanimitè ferre, aliena quam nolis molestia onerari, hoc patientiæ & virtutis opus est, tanto plus habens meriti, quanto laboris. Huius habemus exemplum in beatissima Magdalena, quæ Pharisæi indignationem, sororis accusationem, atque ad eò Apostolorum murmurationem (vt cæteras interim quibus hæc vita plena est, molestias taceam) patientissimè tulit. Sexto, verum poenitentem decet colere quietem. Quietem dico nõ quædam, ad quam peruenire, non exigui est negocij. Est quies cordis, videlicet ab occupationibus circa creaturas animo feriatum esse, à distractionibus mentis Deo vacare, imperturbatum Deo sabbatum agere. Hinc quieti per multum confert negocijs similiter exterioribus, quatenus cum obedientia, tum charitas admittit sese abdicare, nulli rei nisi spiritualis, profectus non nihil adferat animum dare. Siquidem qui rei cui libet animum vult suum implicare, tumultus etiam varios, perturbationes atque distractiones cordis ferat, necesse est. Primum, inquit, Seneca, argumentum mentis compositæ est, posse & consistere & morari secum. Maria Magdalena hic quoque suo non deest nobis. Sedisse enim ad pedes Domini, & contemplationi ad eò perhibetur vacasse, vt à sorore quoque accusaretur.

Septimum, est silentium amare. Nam si lingua, teste Apostolo Iacobo, ignis est, & vniuersas inquinat, quæ maculat totum corpus, & inflamat rotam nativitas nostræ inflammata à gehenna, inquietum malum, plena veneno in se habet. Est si quis qui linguam non refrænât, vana est religio. Quod frenum, quæso, vtilius possit poenitens, præsertim nouus, suæ inferre linguæ atque silentium; Beatâ Magdalenam cum Dominus silentij cerberet cultricem, ad eò vt ne accusatoribus quidem responderet, non passus est istam silendo famæ iacturam facere, sed respondit ipse pro ea exprobrantibus illi verbum, & probro exemit

Humilitas
quantum
exornet poe-
nitentem.
Bernardus.
Humilitas
cognitionis
quæ sit.
Bernardus.

Idem.
Humilitas
affectionis
quæ sit.
Luc. 10.
Patientia
quanta poe-
nitenti ne-
cessaria.
Luc. 7.
Luc. 10.
Matt. 26.
Marc. 14.

Quies sancta
poenitenti
colenda
quæ sit.

Seneca.
Luc. 10.

Iacob. 3.
Silentium
amare vt
debeat poe-
nitens.
Iacob. 11.

R r r omni

Psal. 118.

omni. Silentij tum latidem, tum vtilitatem non minus experientia quam lectione norunt, qui huius sunt obseruatores.

Loquendū
vbi sit pœni
tenti.

Octauum, si loquendum fuerit, vtilitatem sermonis breuitate exornare. Mariam Magdalenam vbiunque in Euangelio legimus locutam, aut cum Christo, aut de Christo sermonem, & hunc breuem habuit. Nonum, est obedientiæ promptitudo. Magdalena etiam inde commendatur, vbi vocat per sororem dicentem: *Magister adest & vocat te*, confestim vt audiuit, surrexit & occurrit. In quo vno ostendit, quam in cæteris ad obedientiam deuota fuerit.

Obedientiæ
promptitudo.
Ioan. 11.

Vtinam sic nostra foret obedientia & integra & velox. Hodie per multum commendatur, qui vel longa persuasione inductus, tandem acquiescit. Natorum est omnino damnabilis abiectio, qui nunquam nisi quod pro eorum arbitratu iubetur, libenter parent, dicentium: Non idem ad ordinem veni vt hæc aut illa facerem. Quasi lege præscripta ante cauissem quam preberentur vbi vellent, vbi non vellent obedire: cum potius si recto & simplici sunt animo professi, obedientiam promissere licitam, rationabilem, sineceptione omnem. Quam tamen etsi nemo fuisset professus, virtus ipsa serui commendaret, & imitandi Christum propositum abnegationem propriam nemini non indiceret. Decimum, quod pœnitentem cum primis iuuat, est Dei amor feruens. Hic omnem pœnitentiæ laborem, vniuersum pondus carnis & æstus ad eum leuia facit spiritui, vt propemodum carni etiam ipsi fiant seruicia. Quare domandæ carni cum semper magnopere sit insistendum, cellatissimum est cunctis alijs pœnitentiæ exercitijs amorem præferre. Nihil enim ad eum carnis domat, nihil sic eius æstum extinguit, nihil æque concupiscentias illius cohibet, ac Dei amor: vt pote qui vnus plus potest in carnem vno die, quam exercitia castigationum alia sexcentis. Nam carnis castigatōnes vitia debilitant, ac amor consumit penitus. Exemplum habemus in beata Magdalena. Hanc namque tam feliciter quam subito, quid mutauit? Quam tam perfecte purgauit? Quid contemptum & mundi & sui tam repente contulit? Quid cor eius tam profundè vulnerauit? Quid pristinas in ea carnis lecebras refecauit ad eum? Quid denique Christo per omnem vitam tam familiarem reddidit? Profecto ardentissimus amor. Sed de hoc satis.

Matt. 20.

Amor Dei
quam sit ef
ficax ad do
mandam
carnem.

Vndecimum, est compassio ad proximum. Hæc ex misericordia oritur, quæ ad eum pœnitenti est necessaria, vt frustra suis delictis flagitet misericordiam, nisi delinquenti misereatur & ipse. Madauit aut nobis Deus talè amorem habere erga proximum, qualè ipse habet erga nos. Vnde cum redamare Deum non possumus, eo quo ipse nos diligit amore: quippe qui prior, qui non accepto merito, qui indignos, qui denique gratis, hoc est, commodi nihil à nobis expectans nos diligit, qui denique ignoscit nobis atque adeo benefacit: Nos verò nequaquam illius amorem præuenire possumus, vt amando simus priores: Sed neque gratis, neque sine merito illum amamus, nec velut indignum, qui amari dignissimus: item neque benefacere illi possumus, neque ignoscere. Constituit nobis proximum, in quem hæc omnia exercendo vicem suo rependimus amori. Quem pietatis seu compassionis affectum habuerit beata Magdalena, primum ad Christum, tanquam ad caput, deinde etiam ad eius membra, id est, ad proximum, significatur per effusionem vnguenti, quo caput Christi unxit & pedes. Palam est etiam partim ex Euangelio, partim ex descriptione

Compassio
ad proximum
quam sit pœ
nitenti nec
cessaria.
Matt. 7.
Marc. 4.
1. Ioan. 4.

quæ ad eum pœnitenti est necessaria, vt frustra suis delictis flagitet misericordiam, nisi delinquenti misereatur & ipse. Madauit aut nobis Deus talè amorem habere erga proximum, qualè ipse habet erga nos. Vnde cum redamare Deum non possumus, eo quo ipse nos diligit amore: quippe qui prior, qui non accepto merito, qui indignos, qui denique gratis, hoc est, commodi nihil à nobis expectans nos diligit, qui denique ignoscit nobis atque adeo benefacit: Nos verò nequaquam illius amorem præuenire possumus, vt amando simus priores: Sed neque gratis, neque sine merito illum amamus, nec velut indignum, qui amari dignissimus: item neque benefacere illi possumus, neque ignoscere. Constituit nobis proximum, in quem hæc omnia exercendo vicem suo rependimus amori. Quem pietatis seu compassionis affectum habuerit beata Magdalena, primum ad Christum, tanquam ad caput, deinde etiam ad eius membra, id est, ad proximum, significatur per effusionem vnguenti, quo caput Christi unxit & pedes. Palam est etiam partim ex Euangelio, partim ex descriptione

scriptione vitæ eius, circa crucem, circa sepulturam, circa conuersionem icē
 proximorum ad fidem, quam sollicita, quamq; sedula fuerit. Duodecimum,
 est deuotio ad Deum, qua mens prompta fit ad omnia, quæ Deo nouerit pla-
 cere: Nunquam laude fatietur diuina: nihil quod diuinum spirat cultum, fa-
 stidiat: nihil quod mortificationem postulat sensualis hominis, refugiat: quæ sit
 detraxerit nihil, quod infert pro Christo laborem: non recuset quod tollit
 quietem: nullis impensis, nullis tandem viribus pro honore Dei parcat. Ta-
 lis fuit beata Magdalena, propterea acceptissima Deo, qui est benedictus in
 secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

Præminentia decem beate Mariæ Magdalene qua sint.

Sermo IV.

Vbi abundauit delictum, superabundauit & gratia. Romanorum 5. Ad com-
 probandam huius verbi veritatem, fratres charissimi, nō aliunde no-
 bis testimonium petendum est, quam ab ea cuius hodie agimus me-
 moriam, æque nobis dulcem & festiuam. Siquidem ipsius vitam contem-
 plantibus (si pensamus cuiusmodi ante, cuiusmodiue post conuersionem
 fuerit) liquido constabit non minus gratiam in ea atque delictum abunda-
 se. Tanta enim gratia, tanta in ea charitas abundauit, vt pleriq; nec immerito
 quidem post Ioannem Baptistam excellentiorem ei tribuant gradum sancti-
 tatis. Porro præter gratiam illam gratum facientem seu sanctificantem, qua
 multis illustrium fuit superior, alia decem à Christo meruit insignia, quæ
 præiulia seu præminentias atque prærogatiuas vocamus: vt pote quæ in
 cæteris sanctis aut non ad eodē perfectē, aut omninō non reperiuntur. Princi-
 pio igitur, eius conuersionem plenam contritione locamus, & pœnitentiam
 non vulgarem. Siquidem paucis admodum sanctis donatum est, qui graui &
 multorum criminum sarcina abiecta, pœnitentiam perfectissimam sint as-
 secuti. Nam si (vt diuus Augustinus refert) paucissimi sunt tantæ felicitatis, vt
 ab ineunte adolescentia nulla damnabilia peccata commiserint. Et beatus
 Ambrosius dicat facilius se inuenisse, qui rectē seruauerit innocentiam, quā
 qui congruē egerit pœnitentiam (quod tamen de perfectissima pœnitentia,
 quæ non solum errata castigat, sed etiam vnde delicta oriuntur, peccandi af-
 fectiones extinguit, intelligendum est) conficitur pro singulari munere,
 beate Magdalene præstitum vt tam grandi vitiorum colluue erepta, pœni-
 tentiam faceret dignissimam, peccata simul ac vitia rescindens, mundanasq;
 affectiones diuinis amoribus commutans. Hæc autem eius pœnitentia quam
 grata fuerit Christo, quam execrabilis mundo, pœnitendi initia eius in Euā-
 gelio laudatissima testantur, quibus elucet conuersionem eius (quippe quæ
 exuberantissimo seruore, singulariq; perfectione fuit inchoata) excellentissi-
 ma charitate consummatam. Siquidem primo accessu mox illud perfectē cō-
 pleuit, quod Apostolus monet: *Sicut exhibuistis membra vestra seruire immundi-*
tie & iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibete membra vestra seruire iustitie in
sanctificationem.

Conuersio
 B. Mariæ
 Magdalene
 quam fuerit
 perfecta.
 Augustin.

Ambros.

Rom. 6.

Pœnitenti-
bus in exē-
plum vt sic
B. Magdale-
na
Gen. 1.

Altera eius gratia seu prerogatiua est, quod sicut beatissima virgo Maria facta est innocentie speculum, ita hæc altera Maria pœnitens (puta Magdalenena) constituta est pœnitentibus in exemplum. Quare non incongrue potest utrique tribui, quod in Genesi legitur: *Fecit Deus duo magna luminaria, ut illuminare matutinus ut præfesset diem, luminare minus, ut præfesset noctem.* Duo magna luminaria sunt Mater Domini & soror Lazari. Illa præfesset diem, hæc noctem. Dum enim iustis ac sanctis quibusque vitæ suæ splendorem obtendit, Virgo immaculata, atque ad sanctitatis itinera capienda per sui imitationem illis, quasi perfectum lumen diei lucet. At peccatrix sancta velut luminare minus præfesset noctem, dum peccatoribus ac pœnitentibus conuersionis formam & correctionis vitæ præfert exemplum.

Dignatio
Christi pec-
catoris erga
B. Magdale-
nam quata.
Luc 7.
Act. 10.
Matt. 21.

Tertia, quod dignatione peculiari hanc Christus suscepit. Neque enim pharisæus ille, de propria iustitia tumidus, ipsam Christus auersus est, sed benignè suscepit, quam misericorditer vocauit, pedes suos eidem rigando, tangendos, abluendos, tergendos, osculandos, vngendosque obtulit: pharisæus denique hanc despicientem arguit, Mariam verò non solum excusauit, verum etiam laudauit, in hoc cunctis pœnitentibus fiduciam præbens, certissimumque signum, quam non sit personarum acceptor, quippe qui cum in toto vbiq; alibi iustitiæ pharisæorum præferat gemitum publicanorum & meretricum, eosque in regno cœlorum præcedere doceat. Superbis enim iustus sitamen superbus dici potest iustus) refutatis, humilium, id est, pœnitentium peccatorum consortia non spernit, familiaritatem conciliat, pharisæicam iudicantium temeritatem vbiq; reprimens, vercundos potenter defendit. Non est ergo pius Dominus acceptor personarum, quocumque qualis quisque fuerit, non admodum pensat, sed qualis iam sit. Vitæ peccatricis huius humilitas ei placebat: Dum interim pharisæus iustitiam certis eo fœgeret. Quarta, quod de salute sua certior facta est atque secura. Ceterum tria sine homini ad salutem necessaria, quorum incertitudo inter spem meretur, cunctos iactat, sæpe numeroque affligit (videlicet peccatorum remissio, caritas & perseuerantia) de omnibus ijs beata Magdalena promissionem certam accepit. Nam de duobus prioribus certior eam fecit Christus, et pharisæum dicens: *Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum.* Quod ne formidaret pro illo duntaxat tempore, hoc est, præterito dictum, perseuerantiam quoque eidem promisit, alio loco eius sorori loquens: *Optimum inquit, partem elegit Maria, que non auferetur ab ea.* Quinta, eius est gratia seu præeminetia, quod familiarissima atque adeo singularissima a dilectione illa filii Christi coniuxit. Nã sui amore vulnerauit, atque (vt ita dicam) igniuit cor eius feruētissimo, vt extra se, id est, Christum, nihil amaret: præter se, nihil saperet, nihil sciret, nihil cogitaret. Porro, sic amantem & ipse amauit, eius comitum sociatus, eius ministerio recreatus, eius deuotione oblectatus. Pascebat vacillantem, exaudiebat orantem, amabat, excusabat, nec aliter atque domesticam discipulam habebat. Vnde videns plorantem, collachrymatus est: audientem precantem, miracula operatus est.

Tria ad sal-
lutem ho-
mini neces-
saria que
sunt.
Magdalena
vni de salute
sua facta
fuerit secu-
ra.
Luc. 10.
Familiaritas
Christi erga
B. Magdale-
nam quata.

Sexta, quod multis hanc insignibus & honoribus Christus illustrem fecit. Siquidem moriturus sub cruce sibi assistere eam fecit, mortuus memoriam sui fidelissimo eius cordi viuam ac indelebilem inscripsit, amicam indefectam

Ioan. 11.
Ioan. 19.
Ioan. 20.

entem vel sepultus habuit, resurgens post matrem suam primo eidem apparuit, Apostolis denique hanc Apostolam, postremo genibus (puta Marfilienibus) dedit Euangelistam. Septima, quod hanc non modo supra sexus, verum etiam supra naturam facultatem extulit. Nam triginta annis in vasta eremo, non solum penitentiam, sed anachoreasis etiam speculum, ac prope initium, vixit mundo incognita: utpote magis angelicam quam humanam vitam ducens, ubi (quod nulli sanctorum legitur donatum) septenis horis quotidie in archera, manibus angelicis leuata, miris celestibusque recreabatur consolationibus. Octava, est placidus, tranquillus, felicissimus, atque mirum in modum illustre transitus eius de hac vita misera ad brauium eternitatis. Nam dormitionis sue die statuto (quem praesens atque praedixit) in oratorium beati Maximini angelorum manibus ducta, atque in aere ante altare subleuata, ut Eucharistiae sacramentum, radiosa facie, deuotioneque magna sumpsit, inter angelorum manus, velut obdormiens dulci somno, odore fragrantissimo corporis sui, non minus septem diebus accedentes refecit. Nona, quod inter Seraphim, supremo videlicet choro angelorum (ut pie creditur) non inferior Apostolis est coronata. Decet enim, ut quae in terris olim charitate perfectior, gratia plenior, meritisque fuit ditior, misericordia in caelis ac gloria sit sublimior. Decima, quod ab Ecclesia vniuersa, generatim solenni honore, celebrique memoria honoratur, idque tanto deuotius, quo generalius nos omnes sumus peccatores, omnes nos oportet fore penitentes. Omnes igitur decet tam commendatam eius in Euangelio memoriam venerari, quos delectat tam felicitatis mutationis, puta ex peccatrice, & diaboli alumna subito filiam Dei fieri, discipulamque ac spousam amicissimam Iesu Christi. Omnes, inquam, delectat, tam perfectae conuersionis, tam feruidae delectationis, tamque perseverantis fidelitatis memoriam festiuo cultu venerari, quibus cordi & desiderio est imitari, miserante atque iuuante nos Domino nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

Marc. 16.
Vita eremitica B. Magdalene quam fuerit perfecta.

Mors B. Magdalene quam fuerit felix.

Beatitudo B. Mariae Magdalene quanta sit. Solemnitas festi B. Magdalene quae celebris.

IN EADEM SOLENNITATE.

De triplici osculo, B. Mariae Magdalene conuersio ut fuerit plane mirabilis, de ipsius penitentia triplici, & in quibus eam imitari debeamus. Sermo V.

Haec postquam intrauit, non cessauit osculari pedes meos. Lucæ VII. Charissimi fratres, tria osculorum nouimus esse genera, quibus accedenti quidem ad Dominum seu principem, gratia aut quaeritur, aut inuenta augendaque familiariter exercetur. Est enim osculum humilitatis seu ad pedes cuius obtinere gratiam quaerit, reconciliationis, aut gratiae petendae signum. Est aliud ad manus, quasi certioris iam fiduciae de gratia praesumentis indicium. Est tertium ad os amicitiae maioris, haud dubium fruendae exercitium. Per haec tria osculorum genera quibus B. Maria Magdalene siue corporaliter, siue spiritualiter Christum osculata est, tres status siue tres viuendi ordines intelligimus, in eadem sancta muliere repertos, extra quos nullus inuenitur alius Deo dicatus, aut saluti congruus, & ad hos omnes professio nostra nos instituit (tamen non ab omnibus attingantur) quare, & forsitan

Osculum triplicem quod sit.

Osculum
triplex quid
signet.

Pœnitentiã
B. Mariæ
Magdalene
vt fuerit ve-
hemens.

Pœnitentiã
B. Mariæ
Magdalene
vt fuerit inte-
gra.

Pœnitentiã
B. Mariæ
Magdalene
vt fuerit vere-
cunda &
humilis.
Luc. 18.

Pœnitentiã
B. Mariæ
Magdalene
vt imitemur

Vitæ B. Ma-
gdalene
perfectio
quanta fue-
rit.

non incongruè beata Maria Magdalena ordinis nostri patrona & habetur, & est, quod suo exemplo veluti dux præcedens, nos instruat, suo merito ducat & iuret. Sunt autem status isti, pœnitentiũ, actiuorum & contemplatiuorum: qui alias incipientium proficientium & perfectorum dicuntur: Vita pœnitentiæ quomodo in ea reperiatur, hodiernum Euangelium luce clarius manifestat: quod conuersionem eius vehementem ac integram, verecundam & lachrymosam, humilem deniq; effert ac deuotam. Vehemens quippe fuit eius pœnitentiã, quæ neque conuiuantium multitudine, neq; pharisaicum cumiditate, neq; Christi vel maiestate licet admodum humili, vel innocentia arcebat, super conuiuas ingressa, ægra Dominum inter epulas animæ suæ medicinam quæsiuit, lachrymarum aquam obtulit, sanitatem vt expetijt, consecuta est. Non poterat se diutius continere, quandoquidem præteritæ vitæ tam magno tenebatur odio, ad eò mortem detestata, vitæ fontem sitiijt, tanta flagrauit ad Christum charitate vt vel minima morula nimis ei protelata videretur, si Dominum, donec à mensa surgeret, vel solus inueniretur quantalucunq; præstolari iussa fuisset. Integra, quia nõ modo peccata, sed etiam peccatorum occasiones, renunciando abdicauit, nec solum abdicauit, verum etiam nihil sibi reseruans, cuncta, quibus ante ad iniuriam creatoris seruauerat mundo, nunc mundo subtraxit, & Christo in holocaustum obtulit. Genas, oculos, labia, crines, manus, vnguenta, facultates, & quicquid euulmodi fuit, quo iam pridem lasciuire consueuerat, ad Christi pedes exiit, Christi ministerio subiecit. Verecunda fuit etiam eius pœnitentiã & humilis, quoniam quidem non audebat in faciem Domini accedere, vt pote quam ante longo tempore impiè viuendo cõtempserat, veluti alter publicanus, qui ad celos ne oculos quidem audebat leuare, retro accessit, secus pedes domini stetit, procidit, illos lachrymis vbertim rigãtibus lauit, capillis, quibus preciosissus aut charius olim non habuerat extersit, indignam se sentiens, cuius lachrymæ (quas tamen continere neque poterat neque volebat) sanctissimos Domini pedes diu tangerent: rorãte præterea in se Spiritu sancto, ceu tota liquefacta, oscula imprimendo, gratiam exhauriendo non potuit satiari. In quo pariter quam lachrymosa, quamq; deuota eius fuerit pœnitentiã liquet. Hoc primum fuit osculum, quo mulier amorosa non minus corporaliter, quam spiritualiter ad pedes Iesu gratiam eius sibi conciliauit, hic status pœnitentiũ hoc exemplar incipientium. Hâc summopere imitari deberemus, quia reuera ad pœnitentiã vocati sumus, pœnitendo incipimus, pœnitendo proficimus, pœnitendo consummamus, quia tota vita nostra pœnitentiã est, licet pro dolor, quasi magnorum iustorum opera haberemus, de peccatis nostris parum anxij, parum solliciti sumus: ne dicam quod forsitan ea quandoque magis in oblectatione, quam amaritudine recolimus. Sed de hoc satis.

Secundum & tertium statum, actiuorum scilicet, seu proficientium, & contemplatiuorum, seu perfectiorum propter diuinæ gratiæ exuberantiam simul habuit, quia à perfectione inchoauit beata Maria Magdalena: virique tamen (quod facillè ex Euangelio constat) pro tempore operam dans, vsque ad Christi ascensionem, post quam contemptis omnibus terrenis, post habitas etiam quantumlibet sanctis in publico actibus, contemplatiuæ vitæ, spiritalibus theorijs, mentalibus excessibus vifa est potius vacare. Deo quippe soli inhaerens.

inhærens, angelicam magis, quam humanam ducebat vitam in terra. Et hic duo fuerunt oscula alia: alterum quidem, quod in ordine esset secundum, ad manus, quasi per gradus ab imis ad summa se leuando, quod (vt dixi) proficientem, seu actiuam vitam significat, in qua beata Magdalena postquam ad pedes Domini peccata deposuerat, sanctitatē induerat, & (vt verbis vtar diuini Bernardi) Aethyopissa pellem mutauerat, in nouum restituta candorem, fiducialiter ad manus Dñi se erigebat, siue spiritali dūtaxat, siue etiā corporali osculo, pro recepta gratia gratias agens. Cognoscebat. n. q̄ & q̄lis ante fuerat qualis modo, & per quem facta esset. Sciebat quoque, q̄ qui dederat ei pœnitendi voluntatem ac resurgendi facultatem, adderet etiam necesse foret continendi virtutem, quandoquidem nihil ei prodesset tunicam suam, si iterum indueret illam: aut postquam lauisset pedes suos, rursus inquinaret illos: quin potius opus fore vt sibi decorem adderet continentia, dignos pœnitentia fructus, opera iustitia, indumenta pietatis: quæ quidem à Christo accipiendo, & in illis se exercendo, ad manus eius osculum secundum dedit (siquidem ita fieri cernimus, vt recipiendo munus dantis osculemur manus) quod quid aliud fuit (vt bis dicam) quam vt post singularissimæ conuersionis & familiarissimæ conuersationis gratiam ad Christum inter excellentissimas virtutes, inter præcipua gratiarum munera sibi collata, nihil sibi ascriberet, sed eius nomini (à quo habebat omnia) daret gloriam. Sic nobis quoque ornatum vitæ eius actiuæ, hoc est virtutes, videlicet humilitatem, mansuetudinem, continentiam, compassionem, pietatis amore imitari satagentibus, sicut absque industrijs nostris & laboribus nihil est sperandum, ita de eisdem non est præsumendum, sed de manu gratia eius cuncta expectare, & pro receptis osculum gratitudinis decet nos non omittere, ne & quæ recepimus, & quæ recipere poteramus, vtraque nobis subtrahantur. Porro, de tertio oris osculo quod beata Magdalena non tam dedit, quam accepit, quod verè contemplationis, mundi cordibus, perfectis tantum & Dei amore flagrantibus datur gustandum ego vt huius inexpertus, vobis tractandum, quærendum & experiendum (quandoquidem nemo scit, nisi qui accepit) relinquo. Quod vobis beata Mariæ Magdalena meritis concedat Iesus Christus eiusdem sanator & sponsus, qui sine fine viuunt & regnat in secula benedictus Amen.

Bernardus.

Cant. 3.

IN EADEM SOLENNITATE.

Vt beata Maria Magdalena bifariam optimam elegerit partem, & cuiusmodi fuerit eius post conuersionem vitæ institutum.

Sermo VI.

Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea. Meministis fratres charissimi isthæc verba tum locutum esse Dominum, quando Martha sororem suam B. Mariam Magdalenam, cuius hodie solennitate lætamur, tanquam ociosam, accusauit, quibus eam non solum contra foris accusationem defendit, sed ipsum etiam illius tràquillum ocium in quieto Martha negotio antepofuit. Non timemus ne fortè errauerit Dominus, quia sapientia est. Error enim in Deum cadere non potest. *Maria, inquit,*

opt.

Partem optimam vt elegit B. Maria Magdalena in conuersione

Maria Magdalena qualis fuerit ante conuersionem.

Martha uanopere sororis lenocinia doluit.

Magdalena vt Christus induent sibi attrahere.

Conuersionem vt Magdalena incepit.

optimam partem elegit. Vbi nos conuenit paulò diligentius inuestigare atque perspicere, vt ipsa partem optimam elegerit. Et primo quidem eam elegerit sui conuersione: quia uiam salutis uix perditionis, honestatem uitijs, amicitiam & gratiam Christi iugo & seruitio diaboli, regnum caelorum in terrore praenlit. Præterea non segniter, non repide, non dimidio, sed toto corde ad Deum conuersa, ad eò doluit, quod Deum offendisset, vt non solum lachrymas aut gemitus, sed profluuium etiam lachrymarum emitteret, quo Christi rigaret, lauaretq; pedes. Euangelica hoc ipsum nos docet historia, quæ hodie in Ecclesia solenniter recitatur, quæ abiecto diaboli lenocinio, facta est fidelis sponsa Christi. Erat enim mulier nobilis, opulenta, nihilominus uenustate, quam diuitijs præstans. Erat etiam iuuenula, atque profusus ad uoluptatum illecebras accommoda, profusus ad capiendas animas non aliter atque rete diaboli idonea. Vnebat suo arbitrio & quicquid amatoribus suis iucundum gratumq; didicit, amplectebatur, gloriabatur (vt fœminarum mos est, se amari, appeti atque cæteris præferri. Corde obscena cogitabat, & oculis perulandibus, morum uerborumq; lasciuia, atque ad eò uestibus cæteri q; quibus poterat, ornamentorum lenocinjs ac fucis, adolescentes in sui aspectum, admirationem, in amorem pelliciebat. Non fuit (vt piè credi potest) palam prostituta meretrix: ita tamen uiuebat, quod pudicitiam illius omnes mortuam iudicabant, omnes eam peccatricem, quæ obscenos amores in delitijs haberet, clamabant. Erat castis oculis illam videre fastidium, impudicis uenenum. Dum sic perditionis iter diabolo, mundo & carni seruans, ambularet, uehementer soror huius Martha lasciuia ipsius atque impudentiam gemit, atque ad uitam correctiorem illam reducere frustra tentauit. Cogitate nunc quomodo Martha Domini Iesu prædicationem frequentans, eius uerbis, moribus, aspectu atque miraculis uidebatur: quomodo Magdalenam sororem suam his quoque oblectari uidebatur, atque ut se comitaretur, Dominum Iesum uisura, audituraq; imitabat. Contemplemini quomodo misericors Dominus huius, id est, Marthae piuum studium attendens, super sorore quoque eius misericordiaz oculos non diu continuit. Loquebatur foris prædicando, & inspirabat intus cor Marthe Magdalene molliendo: terrebat & quassabat cor eius adhuc superbum, & rursus iaciebat sagittas potentes, quibus amore illam (quæ tamen ad amandum tota prona erat) uulnerabat. Quid multa? Non destitit pius Dominus sermonem eiusmodi ad turbam uniuersam huic negotio congruum facere, ut frigidum cor Marthe, mundi amore uidelicet congelatum, amore diuino solueretur ad huius solis splendorem calefactum. Non destitit etiam in cor Magdalene scintillas doloris & amoris immittere, donec corde eius mutato, tota perturbata, anxia, hæsitabunda, gemens atque sibi displicens, domum rediret.

Itaq; dum cordis tam ostium pulsanti inuitantiq; Iesu aperiret, totus ipse Dominus in cor eius ingressus est, adeoq; in odium uitorum & in amorem uirtutum, mutatione felici succendit, ut ne momento quidem carnalis suæ conuersationi in hærens uellet. Verum cum statueret altera die sequenti Dominum prædicantem accedere, tam diu se continere non potuit, sed crumpebat

relicta domo, quærebat quem in corde suo iam habitantem & operantem gestabat. Quem inuitatum discens in domo leprosi pharisæi, non potuit expe-
 stare donec ex prandio surgeret Dominus Iesus, sed ad conuiuus flens & gemens domum intrauit: quia odiebat peccata sua, detestabatur vitam suam
 malam, ex qua sanari oprabat & liberari. Iesus autem dissimulabat, foris, & intus in corde illius ipsam trahebat. Maria accedebat tota verecunda, nõ au-
 dens in Christi faciem stare, sed retro ad pedes eius accedens, erumpente flu-
 uio lachrymarum, pedes eius lauit, capillis terfit, & osculis linxit. O quid tũ
 sensit in corde suo? Certè elegit optimam partem in sua conuersione, humi-
 litatem, verecundiam, confessionem, quia et si ore tacebat, opere tamen & la-
 chrymis clamabat se peccatricem. Secundo, elegit optimam partem, quia e-
 legit Christum, elegit vitæ sanctitatem, dilectionis, contemplationis, & vir-
 tutum perfectionem. Quis ita conuersus post peccatum ad Deum, tanta inte-
 gritatis perfectione perseveranter Deo adhæsit, vt Maria Magdalena? Quis tam
 feruenter Christum dilexit, vt Maria Magdalena? Quis tam fideliter constan-
 terq; inter omnia aduersa eidem astitit, vt Maria Magdalena? Quis post eius
 mortem ita fidelitatem & dilectionem seruauit, vt Maria Magdalena?

Ipsa postquam semel in gratia suscitata fuit à peccato, non est lapsa, non
 est auersa à Deo. Ipsa Christum vt indiuidua comes & discipula vbiq; secuta
 est. Ipsa omnibus curis & cogitationibus relictis, vni Christo vacauit, seden-
 do ad pedes eius, & auscultando prædicationes eius. Ipsa tempore passionis
 Apostolis fugientibus Christo morienti sub cruce astitit. Ipsa eum sepeliuit.
 Ipsa sepultum quæsiuit. Ipsa die Paschæ recedentibus alijs & desperantibus
 de Christo, apud sepulchrum etiam vacuum sola mansit: vt quia amiserat
 magistrum, saltem sepulchrum eius ex amore custodiret. Ipsa hortulano (vt
 purabat) loquens, dum illum Christum esse cognosceret, præ amore & gau-
 dio oblita sexum femineum inter brachia rediuuium amplecti & osculari
 voluit. Quod Christus non admittens, benedicta manu sua frontem eius te-
 tigit, & ne id faceret prohibuit, dicens: *Noli me tangere*. Eam ob causam
 illa, quæ in fronte mulieris sanctæ tunc à gloriosa manu Domini tacta est, in-
 corrupta post mortem vsque hodie mansit. Ipsa post Pentecosten singulari
 autoritate Spiritus sancti, quo vtebatur doctore & magistro, in Massiliæ par-
 tibus palam Christum euangelizauit. Ipsa tandem amatoris sui Christi defi-
 derio flagrans, mundum pertaxa arētissimæ rupi se inclusit, in cuius specu
 XXX. annis mundo incognita Deo soli sola vacauit. Ipsa septenis horis in æ-
 ra ab angelis eleuata cœlestes concentus audiuit. Ipsa ad purgatorium ducta,
 vt patientium ibi miseretur atque reducta, oratione atque sui castigatione
 multas inde animas liberauit. Ipsa triginta annis absque humano cibo, cœ-
 lesti tantum consolatione refecta, vixit. In omnibus igitur B. Maria Magda-
 lena perfectissimam, excellentissimam, atque optimam partem elegit. O
 quantus, quam immensus Dei amor illius animum occuparat: Viuebat qui-
 dem in illa vasta eremo cunctis inaccessa mortalibus, & omni humano sola-
 tio destituta, sed ardentissimus Christi amor ineffabiles spiritus consola-
 tiones illi pariebat. Sæpius diuinis recreata esse visitationibus quis ambi-
 gat? Sed quia rursus sese dilectus abscondebatur ad tempus, vt auidius deside-
 raretur, miro cruciabatur pij amoris ardore B. Magdalena, nec sibi à lachry-

Partem op-
 timam, hoc
 est, Christū
 vt elegerit
 Magdalena.

Magdalena
 post conuer-
 sionem
 studia & ex-
 ercitia qua-
 lia fuerint.
 Luc. 10.
 Mar. 26. & 27
 Ioan. 19. 20.
 Matt. 15. 16.
 Luc. 23. 24.
 Ioan. 20.

caro
 Ibidem.
 Magdalena
 post Pente-
 costen quid
 egerit.

Cantic 2.
Languor a-
monis quid
fit.

Fames ani-
mæ quid fit.

mis temperabat, donec optato sui sponsi, quem sibi ceu partem optimam legerat, aspectu rursus frueretur. Interim necesse erat præ amore languere. Nunciat dilectio, quia amore languet. Hic autem amoris languor nihil erat aliud, ut antea dicitur, nisi tædium impatientis desiderij sui, quo necesse erat affici mentem illius vehementer amantem absente dilecto. O præsens absentia, & absens præsentia dilecti tui anima benedicta, qui simul perdebatur & habebatur. Non enim poterat satiari desiderio, quæ non nisi desiderare concupiscit. Fames enim animæ desiderium est. Et licet ardentissimo illius desiderio crebrè satisfaceret ille quem vnicè suspirabat Dominus Iesus, non tamen erat illa perfecta satietas: siquidem rursus subtrahebat sese, donec tandem opportuno tempore ruptis corpore vinculis, iussit eam ad suos venire amplexus, & sua præsentia longe optatissima absque vlla interruptione perfrui cœlis. Vbi nunc secura gaudet & regnat cum eodem dulcissimo sponso suo, parata omnibus ipsam sedulo implorantibus veniam & gratiam à Deo impetrare, cui est omnis honor & gloria in secula seculorum, Amen.

IN FESTIVITATE BEATISSIMÆ ANNÆ MATRIS gloriosæ semperque Virginis Mariæ.

Quod religiosè Anna pluribus sit nupta viris.

Sermo I.

B. Anna cur
rectè com-
paretur viti

Judic 9.

Apoc 1.
Ioan. 6.

EGO quasi vitis fructificavi suavitatem odoris, & flores mei fructus honoris & honestatis. Ecclesiastici XXIV. Non ociosum putemus fratres carissimi, quod Anna Beatissima comparetur viti: quandoquidem non modicam habet Anna vitis similitudinem, præsertim in Ecclesia, cui ipsa fructificavit, id est, cui post flores fructus produxit in odorem suavitatis. Sint eius flores tres ipsius filia, sint fructus è floribus prodeuntes eiusdem nepotes, puta Iesus Christus Dominus noster cum quinque Apostolis, & Ioseph iusto. Non absurdè igitur viti comparatur Anna, quandoquidem sicut vitis dilatans ramos ac palmites suos dum floret, dulci rebit odore, fructumque tandem producit suavissimum, quo Deum hominesque sanctificat, ita Anna beatissima, palmites suos, hoc est, sobolem, stirpem, ac posteritatem suam in vniuersum propagavit orbem, vnde suavissimos Ecclesia collegit fructus. Nam Dominus noster Iesus Christus botrus nobilissimus, suavissimusque, qui in crucis torculari expressus, suo nos lauat & inebriat sanguine, suo corpore cibatur, vnde prodijt nisi ex palmite seu flore huius odoriferæ vitis, hoc est, ex pudicissima Maria virgine filia Annæ? Deinde Iacobus minor, Ioseph iustus, Simon Zelotes, Iudas Thadæus, vnde orti sunt, nisi è flore huius amplissimæ vitis, hoc est, ex Maria Cleophæ, quæ Annæ fuit filia. Postremo neque Ioannes Euangelista idemque Apostolus, neque eius frater Iacobus maior nobis essent, nisi pulcherrimæ huius vitis, puta Annæ flos (Mariam Salomæ loquor) eos nobis germinasset. Videtis nunc quomodo vitis hæc speciosa propaginibus, floribus atque fructibus suis mundum repleverit, vnde Ecclesia hausit odorem suavitatis, fructumque honoris & honestatis. Dum